

Voorzitter,

Het is belangrijk om als gemeente je cultuurhistorie goed en volledig in kaart te brengen. Dit erfgoed geeft identiteit, geeft trots en trekt bezoekers. In het verleden is Hoogeveen niet zuinig genoeg geweest op haar erfgoed en dus is het ook belangrijk om dit niet alleen in kaart te brengen, maar ook te beschermen. Daarbij vragen we ons wel direct af hoe volledig we nu eigenlijk zijn met deze kaarten. We willen niet in gaan op waarom dit pand wel en die sloot niet, maar we zouden wel graag van de wethouder willen weten hoe de kaarten bij voortschrijdend inzicht in de toekomst nog aangepast kunnen worden.

Bijkomend voordeel van de voorliggende cultuurhistorische beleidskaarten is dat het bij toekomstige bestemmingsplanprocedures veel tijd en geld bespaart omdat onderzoeken overgeslagen kunnen worden. Goed dus dat dit stuk voorligt en goed ook om te zien dat het college dit serieus heeft aangepakt. Het doen van dit onderzoek is een landelijke verplichting, maar het CDA heeft de indruk, als we kijken naar hoe dit onderzoek is uitgevoerd, dat er meer is gedaan dan wat minimaal verplicht is. Er is een groot project opgezet met een brede projectgroep. Complimenten daarvoor. Toch hebben we ook begrepen dat bijvoorbeeld die Luyden van t Hooge Veene zich onvoldoende gehoord voelen in dit project. We hopen dat de wethouder toch nog eens kan kijken hoe dit soort actieve meedenkers nu goed betrokken kunnen worden bij gemeentelijke projecten. En breder: hoe gebruiken we in dit soort projecten de kennis die er bij individuele inwoners ook gewoon aanwezig is? Ieder dorp heeft wel een amateur-dorpshistoricus. Hoe worden deze mensen betrokken?

Dan de inhoud. Over de archeologie en geografie heeft het CDA geen opmerkingen. De spanning van dit stuk zit wat ons betreft in de historische bebouwing. Over twee weken besluiten we van een groot aantal panden of deze cultuurhistorische waarde voor onze hele gemeenschap hebben, de meeste van deze panden zijn in particulier eigendom. En dat brengt spanning met zich mee. Want als we zeggen dat een pand waarde heeft voor de hele gemeenschap en dus bewaard moet blijven, dan kan dat beperkingen opleveren voor het individu. Beperkingen in bedrijfsvoering, verduurzaming, verkoopbaarheid en verbouw of sloop. Het lastige van het besluit dat we over twee weken nemen is dat we al wel besluiten over de waarde van de panden, maar nog niet over de mate van beperkingen die we pandeigenaren opleggen, want dat wordt pas uitgewerkt in de Nota Ruimtelijke Kwaliteit. Of in de uiteindelijke bestemmingsplannen oftewel omgevingsplannen? Dat is ons nog niet helemaal duidelijk. Toch wil het CDA op deze vier punten (bedrijfsvoering, verduurzaming, verkoopbaarheid en verbouw of sloop) alvast ingaan in de hoop dat deze meegenomen worden in de verdere uitwerking van de nota/omgevingsplannen.

Voor het CDA is het belangrijkste dat waar aan individuen beperkingen worden opgelegd vanuit gemeenschapsbelangen daar iets tegenover staat.

Wat betreft bedrijfsvoering is het CDA blij met de term 'behoud door ontwikkeling'. Het stempel 'karakteristiek' gooit niet een slot op iedere ontwikkeling. In tegendeel: het college geeft aan dat het nodig is om bedrijfsmatige ontwikkelingen mogelijk te laten om sommige panden te kunnen behouden. Wij vatten dat zo op en horen het graag als dat niet klopt: als een bedrijf ergens beperkt wordt door het stempel, zal het college ruimhartig zijn in het mogelijk maken van alternatieve ontwikkelmogelijkheden. Wanneer een schuur uitgebreid moet worden, maar karakteristiek is, zal het college gemakkelijker toestaan een andere schuur bij te bouwen.

Over verduurzaming hebben we begrepen dat het de bedoeling is dat ook zichtbare verduurzaming mogelijk blijft zolang er geen onomkeerbare ingrepen worden gedaan in de karakteristieke panden. Als voorbeeld: zonnepanelen kunnen wel worden gelegd, omdat deze eventueel ook weer te verwijderen zijn. Graag ook hierop een bevestiging.

Over verkoopbaarheid hebben wij begrepen dat uit onderzoek naar gelijksoortige panden, bijv. gemeentelijke en andere monumenten, blijkt dat de verkoopbaarheid door monumentenstatus niet verandert en in veel gevallen zelfs verbetert. Het besluit dat we gaan nemen zien wij dus niet als belemmering voor de verkoopbaarheid.

Dan verbouw en sloop. Wanneer een pandeigenaar voor de keuze staat om zijn pand op te knappen of voor veel minder volledig te vervangen door een nieuw pand, hoe zorgen wij er dan voor dat hij kiest voor de eerste optie? En hoe voorkomen we dat pandeigenaren hun eigendommen zo ver laten vervallen dat handhaving tot 'onredelijk economisch nadeel of onredelijk hoge kosten leidt' en er dus gesloopt kan worden? Het CDA vindt dat er goede financiële stimuleringsmaatregelen voor het onderhoud van karakteristieke panden moet komen en hoopt dat terug te zien in de nota. We wijzen het college daarbij op de effectiviteit van de landelijke monumentenregeling waarbij onderhoudskosten verrekend kunnen worden met de belasting en de provinciale regeling voor herbesteding van monumenten waarbij behoud door ontwikkeling actief gestimuleerd wordt met provinciale leningen en subsidies.

De reactie van andere partijen en de wethouder op de inbreng van het CDA is binnen enkele dagen [hier](#) terug te luisteren via het geluidsverslag van de raad.